

„Jezička sposobnost od početka“ – Podsetni list U7

Saveti za višejezičku komunikaciju u krugu porodice

Dragi roditelji!

Sa 2 godine razvoj govora Vašeg deteta stoji u prvom planu. Na nijednom drugom području ne napreduje tako velikim koracima kao u učenju govora.

Na sledećim stranicama pružamo Vam savete kako možete Vašem detetu pomoći pri razvoju govora i kako možete pozitivno koristiti višejezičnost.

Ako je Vaše dete do sada odrastalo gotovo isključivo sa jezikom porodice

■ **Govorite sa Vašim detetom i dalje Vašim maternjim jezikom.**

Vaše dete će tako ubrzo vrlo dobro vladati prvim jezikom i time steći najbolje uslove za učenje drugog jezika.

■ **Koristite često prilike u kojima Vaše dete dolazi u dodir sa nemačkim jezikom.**

Posećujte najmanje jednom nedeljno grupu za malu decu, u kojoj se govori nemački. Još bolje je ako Vaše dete redovito odlazi u dečje jaslice ili zabavište. Tamo deca obično vrlo brzo nauče nemački.

■ **Nemojte se uznemiravati ako Vaše dete na početku još mnogo greši u nemačkom.**

To je sasvim normalno. Vaše dete će boljim poznavanjem nemačkog jezika i reči poboljšati izgovor, povećavati fond reči i usavršavati gramatiku.

Ako Vaše dete odrasta sa više jezika

■ **Nemojte se uznemiravati ako Vaše dete meša jezike.**

Kod dece koja govore više jezika, vrlo često dolazi do mešanja jezika. Deca na početku zamene one reči i gramatičke oblike koje u jednom od jezika još ne poznaju perfektno, sa onima iz drugog jezika. Kasnije se jezici obično mešaju samo onda ako u razgovoru sudelujuće osobe sve govore te jezike. To samo potvrđuje da se Vaše dete vrlo dobro zna služiti raznim jezicima.

■ **Ako nijedan od jezika nije nemački, onda bi sada trebali Vašem detetu omogućiti kontakt sa nemačkim jezikom.**

Vaše dete će najjednostavnije naučiti nemački, ako je zajedno sa nemačkom decom. Vrlo povoljan bi za to bio rani polazak u dečje jaslice ili zabavište, tako da Vaše dete svakodnevno ima priliku da uči nemački.

brinuti zbog razvitka govora, obratite se Vašem dečjem lekaru. On će npr. ispitati da li Vaše dete dobro čuje i savjetovaće Vam daljnje korake.

Da li moje dete premalo govori?

Deca različito brzo uče govoriti. Dok neki govore već 100 – 200 reči i gradi male rečenice, dotle druga deca govore samo nekoliko reči. To je nezavisno od toga da li dete odrasta sa jednim ili više jezika.

Sa 24 meseca deca bi trebala govoriti najmanje 50 reči. To kod paralelnog učenja više jezika može duže trajati i sasvim je normalno. Ako ste nesigurni ili za-

Vaše dete već zna

Od 24. meseca   Govori najmanje 50 reči
   Gradi male rečenice kao „Beba spavati“

Kako možete pomoći svojem detetu pri razvoju govora

■ **Prihvatite nepotpune izreke Vašeg deteta.**

Kada deca počnu graditi prve rečenice, još čine mnogo grešaka. To je sasvim normalno. Možete pomoći Vašem detetu tako da njegove nepotpune rečenice još jednom pravilno ponovite. Vaše dete će se obradovati, biće motivirano a čulo je pravilnu rečenicu.

2 primera:

Prihvatanje dečje izreke i ponavljanje u rečenici.

Det: „auto.“ **Roditelj:** „Da, jedan auto. Auto vozi.“

Ispravljanje greške indirektno, pravilnim ponavljanjem.

Det: „Ato voza.“ **Roditelj:** „Tako je, auto vozi.“

Važno je da od deteta ne tražite da ponovi rečenicu i da ga ne kritikujete.

■ **Pokažite svom detetu da govor pričinjava radost.**

Deca se sada vrlo rado igraju sa prstićima i pevaju uz pokrete, npr. „Ovo je pravo, a ovo krivo“.

■ **Razgledajte sa svojim detetom slikovnice, i pustite da Vam dete ispriča šta sve vidi na jednoj stranici.**

Za višejezične porodice naročito su prikladne knjige bez teksta.

■ **Da bi naučila govoriti deci je potreban neposredan kontakt sa odraslima i drugom decom.**

Gledanje nemačkih televizijskih emisija nije dovoljno za učenje jezika.